

Se mitä ei PALJASTETA

TEKSTI PILVIKKI LANTELA | KUVAT ELLI ALASAARI

Kuvanveistäjä Markku Hirvelä haluaa jättää katsojalle ajateltavaa.

Oman taiteellisen työn kiteyttäminen on Markku Hirvelän mukaan yhtä mahdoton tehtävä kuin kiteyttää koko elämä muutama sanaan. Teoksiin kytkeytyvät menneen elämän kokemukset, muistot ja tunteet, ihmisen alitajunta.

– Taidetta pitää tehdä sataprosenttisesti omalla persoonalla – joko allekirjoitat kaiken tekemäsi tai et mitään. Ammattitaito kehittyy teknisesti opetuksen, tekemisen ja kokemuksen kautta, mutta töiden ajatuksen ja persoonallisen ilmaisun täytyy lähteä itsestä. En tosin tiedä, mitä minusta heijastuu töideni kautta, sen pohtiminen jääköön muiden tehtäväksi, Hirvelä sanoo.

Korundin Jenny ja Antti Wihurin rahaston kokoelman *Ennen kuolemaa* -teoksen ilveksestä on näkyvissä vain puolet ja sen sivulle lankeaa pitkä varjo. Teos herättää monia kysymyksiä. Oleellista Hirvelän mukaan kaikessa taiteessa on juuri se, mitä ei paljasteta.

– Jokainen katsoja rakentaa työn lopputuloksen – taiteen tehtävä on jättää ihmisen mieleen työstettävää. Mikään työ ei sellaisenaan ole valmis kertomus, ja siksi taide on niin kiehtovaa.

Rovaniemellä Hirvelä on voinut keskittyä rauhassa muun muassa keraamisten veistosten tekemiseen.

"Anna" Hommage à Anna Politkovskaja, pronssi, 2010. Teos on kunnianosoitus Venäjällä murhatulle toimittaja Anna Politkovskajalle

MARKKU HIRVELÄ

Valo on yksi taiteilijan tärkeimmistä työkaluista. Hirvelä nauttii F-siiven taiteilijaresidenssin kattoikkunan pehmeästä valosta.

Ei vaihtoehtoja

Kahden arkkitehdin kasvattama ja musiikin keskellä kasvanut Hirvelä tiesi varhain, että hänestä tulee taiteilija.

– Oikeastaan minulla ei ollut edes mielessä muuta vaihtoehtoa. Olisin voinut suuntautua myös musiikkiin, mutta Limingan taidekoulussa armeijan jälkeen sain savea käsiini ja asia oli sillä selvä. Savesta muovaileminen oli minulle helppoa ja lähes hurmoksellinen kokemus. Saven työstäminen oli yksinkertaisesti ihanaa!

Tuon kokemuksen myötä Hirvelästä alkoi muotoutua kuvanveistäjä. Hän opiskeli vuoden taidehistoriaa Helsingin yliopistossa ja vuoden kuvataidetta Lahden taidekoulussa, jonka jälkeen hän pyrki Taideakatemiaan, josta valmistui kuvanveistäjäksi 1984.

Hirvelällä on ollut lähes kolmekymmentä vuotta työ-

huone vanhassa hevostallista kunnostetussa ateljeessa Kotkassa. Työtilan visuaalinen ympäristö, yli 100-vuotias puutalomiljö, on taiteilijalle merkityksellinen.

– Vanhat, kauniit rakennukset, historian läsnäolo ja merimaisema ruokkivat tekemistä ja auttavat virittymään työhön. Oikeaan mielentilaan pääseminen on avain työskentelylle, Hirvelä summaa.

Hirvelä käyttää materiaaleinaan esimerkiksi pronssia, terästä ja keramiikkaa. Hän pitää myös erilaisten materiaalien yhdistelemisestä. Oikeastaan kaikki materiaalit ovat taiteilijalle kiinnostavia: olennaista on löytää ratkaisu, jonka avulla taiteellinen idea on mahdollista toteuttaa.

– Ennakkoluulottomuus on tärkeää. Kuvanveistäjänä täytyy pystyä toteuttamaan ajatukset myös materiaa-

lisesti. Taiteellisen ajattelun ja toisaalta käytännöllisen raa'an työn vuorottelu tekee työprosessista kiinnostavan.

Hirvelä on kotoisin Rovaniemeltä. Viimeisestä pidemmästä vierailusta Rovaniemellä on noin kymmenen vuotta, joten paluu lapsuuden maisemiin oli nostalgista.

– Olen utelias näkemään tämän kaupungin ja sitä myötä itseni uusin silmin. Tarkoitukseni on työstää keramiikkaa, mutta tärkeintä ovat ne ajatusprosessit, jotka lähtevät täällä liikkeelle. Kun astuin F-siiven aulaan, minulle muodostui välittömästi lämmin vaikutelma yliopistosta. Uskon, että täällä on hyvä työskennellä. Minulla on myös sukset mukani, odotan innolla hiihtoretkeä pohjoisen valossa. •

Kuvanveistäjä MARKKU HIRVELÄ

- Syntynyt Rovaniemellä 1956
- Asuu ja työskentelee Kotkassa
- Hirvelän teoksia on ollut esillä yksityisnäyttelyissä kotimaassa ja lukuisissa ryhmänäyttelyissä kotimaassa ja ulkomailla
- Toiminut 27 vuotta sivutoimisena tuntiopettajana muun muassa Taideteollisessa korkeakoulussa
- Taiteilija, joka on vaikuttanut omaan tekemiseen eniten: elokuvaohjaaja Andrei Tarkovski
- Vapaa-ajalla tärkeää perhe, saaristossa liikkuminen ja kulttuuriharrastukset
- Yhteisnäyttely Olli Mantereen kanssa Äkäslompolossa, Galleria Kellokkaassa 30.3.–5.5.2019